

Hjälpmedelshandboken. förskrivning av samtalsapparater ISO-kod 22 21 09

Bakgrund: Förskrivare är idag logoped och arbetsterapeut, samt specialpedagog på Habiliteringscentrum för enklare samtalsapparater.

Kriterier:

- En samtalsapparat kan förskrivas till en patient med funktionsnedsättning för att möjliggöra kommunikation med personer i sin omgivning. Samtalsapparaten kan ersätta eller komplettera talad kommunikation.
- Enkla samtalsapparater kan förskrivas till patient med kognitiva funktionsnedsättningar.

Nuläge: Hjälpmedelskonsulenter för kommunikation har under en längre tid observerat att förskrivningen av samtalsapparater ökar till personer med afasi efter stroke som bor antingen i särskilt boende eller i eget boende. Det rör sig både om personer som nyligen har fått sin stroke och personer som fick stroke för många år sedan. Dessa personer har också ofta inslag av kognitiva svårigheter. De personer som hjälpmedelskonsulenter för kommunikation har kommit i kontakt med har inte längre någon kontakt med logoped på sjukhuset och det finns inga logopeder i primärvården eller hemsjukvården. I stället är dessa patienter hänvisade till arbetsterapeut, ofta i hemsjukvården.

Kompetensen gällande språk och kommunikation på denna nivå saknas hos arbetsterapeuter, vilket också bekräftas av arbetsterapeuterna själva vid kontakt med hjälpmedelskonsulent. Resultatet blir att det förskrivs avancerade samtalsapparater utan tillräcklig kompetens för behovsbedömning och möjlighet till anpassning och inträning.

Förslag till beslut för en tydligare uppdelning av samtalsapparaterna och vem som får förskriva i Hjälpmedelshandboken:

Samtalsapparater indelas i tre olika delar:

1. Enkel samtalsapparat
2. Samtalsapparat med tangentbord
3. Avancerad samtalsapparat

Hjälpmedel inom 1 och 2 kan förskrivas av logoped och arbetsterapeut. Vissa utvalda hjälpmedel inom 1 kan specialpedagog på Habiliteringscentrum förskriva.

Hjälpmedel inom 3 kan förskrivas av logoped. Arbetsterapeut kan förskriva inom 3 vid textbaserad kommunikation. All förskrivning inom 3 ska ske i samråd med Hjälpmedelskonsulent.

Justerad text: "Förskrivning av samtalshjälpmedel inom 3 bör föregås av tal- och språkbedömning samt diagnostisering av logoped" som nu finns under viktig information flyttas upp till kriterier.

Synpunkter från Strategiskt kundråd

Vid behov av samtalsapparater ska man alltid börja med det enklaste utifrån patientens behov.

Samtalsapparater inom 1 och 2 bör provas först och dessa kan arbetsterapeuter förskriva.

Arbetsterapeuter som bedömer att en patient behöver en avancerad samtalsapparat inom 3 som

förskrivs av logoped bör kunna remittera patienten till specialistvården. Stort problem idag att det inte finns logopeder att remittera till. Problem också för specialistvården att lämna över träning av avancerade samtalsapparater när patient skrivs ut. Skapar etisk stress. Logopeder behövs både inom primärvården och kommunal vård.

Strategiskt kundråd anser ändå att förslaget är bra med justering av text eftersom det handlar om patientsäkerhet och arbetsterapeuterna har förskrivningsrätt på de flesta samtalsapparaterna.

Förslag till beslut

Tjänstemannaberedning rekommenderar Hjälpmedelsnämnd att fatta beslut enligt justerat förslag.